

Estàndards d'anellament

Oficina Catalana d'Anellament

Institut Català d'Ornitologia

(Edició 2/20)

Institut Català d'Ornitologia

Índex

1. PRESENTACIÓ	1
2. SINOPSI	2
3. VARIABLES	5
3.1. ESTÀNDARD OBLIGATORI	5
3.1.1. <i>Llocs d'anellament</i>	5
3.1.1.1 [camp]: Codi del lloc d'anellament	5
3.1.1.2 [camp]: Nom del lloc	5
3.1.1.3 [camp]: Municipi	5
3.1.1.4 [camp]: Província	5
3.1.1.5 [camp]: País	5
3.1.1.6 [camp]: Coordenades UTM	5
3.1.1.7 [camp]: Extensió de la zona d'anellament	6
3.1.2. <i>Jornades d'anellament</i>	7
3.1.2.1 [camp]: Codi del lloc d'anellament	7
3.1.2.2 [camp]: Data	7
3.1.2.3 [camp]: Hora d'inici	7
3.1.2.4 [camp]: Hora de finalització	7
3.1.2.5 [camp]: Hora d'interrupció	7
3.1.2.6 [camp]: Hora de reinici	7
3.1.2.7 [camp]: Hàbitat (1)	7
3.1.2.8 [camp]: Hàbitat (2)	9
3.1.2.9 [camp]: Controls registrats	9
3.1.2.10 [camp]: Metres de xarxa utilitzats (només si s'han utilitzat xarxes japoneses)	9
3.1.2.11 [camp]: Ús de reclams (només si s'han utilitzat xarxes japoneses)	10
3.1.3. <i>Captures</i>	10
3.1.3.1 [camp]: Condició de la captura	10
3.1.3.2 [camp]: Tipus de captura	10
3.1.3.3 [camp]: Remitent	12
3.1.3.4 [camp]: Anella	13
3.1.3.5 [camp]: Codi de l'espècie	13
3.1.3.6 [camp]: Codi de la subespècie (només si es pot identificar)	14
3.1.3.7 [camp]: Subzona (només per a pollades)	14
3.1.3.8 [camp]: Número de polls (només per a pollades)	14
3.1.3.9 [camp]: Mètode de captura	14
3.1.3.10 [camp]: Reclam (només per a ocells capturats amb xarxa japonesa)	15
3.1.3.11 [camp]: Codi del lloc d'anellament	15
3.1.3.12 [camp]: Data	15
3.1.3.13 [camp]: Hora oficial	15
3.1.3.14 [camp]: Edat	15
3.1.3.15 [camp]: Sexe	16
3.1.3.16 [camp]: Estat (obligatori només per a baixes)	16
3.1.3.17 [camp]: Marca especial	17
3.1.3.18 [camp]: Codificació de la marca especial	17
3.2. ESTÀNDARD BÀSIC	19
3.2.1. <i>Llocs d'anellament</i>	19
3.2.2. <i>Jornades d'anellament</i>	19
3.2.3. <i>Captures</i>	19
3.2.3.1 [camp]: Longitud de l'ala (corda màxima)	19
3.2.3.2 [camp]: Longitud de la tercera primària	21
3.2.3.3 [camp]: Pes	22
3.2.3.4 [camp]: Greix	23
3.2.3.5 [camp]: Múscul	25
3.2.3.6 [camp]: Estat reproductor	25
3.2.3.7 [camp]: Intensitat de la muda - estiu	26
3.2.3.8 [camp]: Intensitat de la muda - hivern	26
3.2.3.9 [camp]: Extensió de la muda - estiu	27
3.2.3.10 [camp]: Extensió de la muda - hivern	28
3.2.3.11 [camp]: Estat	29
3.2.3.12 [camp]: Codi de l'anellador	29
3.2.4. <i>Anelladors</i>	29

3.2.4.1 [camp]: Codi de l'anellador	29
3.2.4.2 [camp]: Nom de l'anellador	29
3.2.4.3 [camp]: Primer cognom de l'anellador.....	29
3.2.4.4 [camp]: Segon cognom de l'anellador	29
3.3. ESTÀNDARD AMPLIAT	29
3.3.1. <i>Llocs d'anellament</i>	29
3.3.2. <i>Jornades d'anellament</i>	29
3.3.2.1. Informació sobre les subzones	29
3.3.2.1.1 [camp]: Subzona.....	30
3.3.2.1.2 [camp]: Mètode de captura	30
3.3.2.1.3 [camp]: Nombre de trapes	30
3.3.2.1.4 [camp]: Metres de xarxa (només si s'han utilitzat xarxes japoneses)	30
3.3.2.1.5 [camp]: Hora d'inici (subzona).....	30
3.3.2.1.6 [camp]: Hora de finalització (subzona).....	30
3.3.2.1.7 [camp]: Hora d'interrupció (subzona)	30
3.3.2.1.8 [camp]: Hora de reinici (subzona)	30
3.3.2.1.9 [camp]: Hàbitat de la subzona (1).....	30
3.3.2.1.10 [camp]: Hàbitat de la subzona (2).....	30
3.3.2.1.11 [camp]: Presència d'aigua.....	31
3.3.2.1.12 [camp]: Presència de fruits	31
3.3.2.1.13 [camp]: Espècie vegetal amb fruits.....	31
3.3.2.2. Informació meteorològica.....	33
3.3.2.2.1 [camp]: Força dominant del vent - matí.....	33
3.3.2.2.2 [camp]: Força dominant del vent - tarda	33
3.3.2.2.3 [camp]: Direcció dominant del vent - matí	33
3.3.2.2.4 [camp]: Direcció dominant del vent - tarda	33
3.3.2.2.5 [camp]: Nuvolositat - matí	33
3.3.2.2.6 [camp]: Nuvolositat - tarda.....	33
3.3.2.2.7 [camp]: Precipitació - matí	34
3.3.2.2.8 [camp]: Precipitació - tarda	34
3.3.2.2.9 [camp]: Temperatura màxima - matí	34
3.3.2.2.10 [camp]: Temperatura màxima - tarda.....	34
3.3.2.2.11 [camp]: Temperatura mínima - matí	34
3.3.2.2.12 [camp]: Temperatura mínima - tarda	34
3.3.2.3. Informació sobre l'ús de reclams (només en referència a xarxes japoneses)	34
3.3.2.3.1 [camp]: Subzona.....	34
3.3.2.3.2 [camp]: Mètode d'atracció.....	34
3.3.2.3.3 [camp]: Codi de l'espècie utilitzada com a reclam	34
3.3.2.3.4 [camp]: Hora d'inici (reclam).....	35
3.3.2.3.5 [camp]: Hora de finalització (reclam).....	35
3.3.3. <i>Captures</i>	35
3.3.3.1 [camp]: Subzona	35
3.3.4. <i>Anelladors</i>	35
4. TRAMITACIÓ DE LA INFORMACIÓ.....	36
4.1. EL BALANÇ ANUAL	36
4.1.1. <i>Contingut</i>	36
4.1.2. <i>Terminis i periodicitat de lliurament</i>	36
4.1.3. <i>Format de lliurament del balanç</i>	36
4.1.3.1. Format paper	36
4.1.3.2. Suport digital	36
4.1.3.2.1. Programa NouBio (opció recomanada) ¹	36
4.1.3.2.2. Altres suports digitals	37
4.1.3.2.2.1. Taula Estació	37
4.1.3.2.2.2. Taula Jornades	37
4.1.3.2.2.3. Taula Captures	37
4.1.3.2.2.4. Taula Sumari.....	38
4.1.3.2.2.5. Taula Romanent.....	38
4.2. TRAMITACIÓ D'INFORMACIÓ OPCIONAL.....	38
5. REGLAMENTACIÓ.....	39
APÈNDIX I. CODIS D'ESPÈCIE	40
APÈNDIX II. MODEL D'ANELLA RECOMANAT PER A CADA ESPÈCIE.....	48
APÈNDIX III. CODIS DE LES SUBESPÈCIES	51

APÈNDIX IV. ALTRES VARIABLES..... 59

1. Presentació

Fins fa pocs anys, el Banc de dades d'anellament de l'ICO (abans GCA) només contenia informació en paper: les úniques dades informatitzades eren les que feien referència a les recuperacions. Actualment, el Banc de dades conté més de 150.000 registres informatitzats procedents dels projectes de seguiment de la migració i del programa SYLVIA, però el gruix de la informació (més de 600.000 anellaments) segueix estant en paper. Així, i malgrat aquesta ingent quantitat de dades, la utilitat del Banc de dades d'anellament és encara molt limitada. De fet, la grandària, en aquests casos, pot arribar a ser fins i tot un problema més que no un avantatge.

La utilitat d'un banc de dades, sobretot a llarg termini, passa per reunir la millor informació possible i fer-la accessible. Amb la informatització, l'accessibilitat a la informació se soluciona, i, sobretot aleshores, la qualitat i homogeneïtat de la informació, un altre dels requeriments essencials, esdevé especialment important. La quantitat i qualitat de la informació que pot acollir el Banc de dades d'anellament no està excessivament limitada per qüestions d'espai o per raons tècniques. El nivell de la informació que contingui dependrà essencialment del que els anelladors hi introduïm.

L'ICO ha estat conscient d'aquesta problemàtica des de ja fa força anys, i ha anat treballant per donar-li solució. Per aconseguir-ho, però, hi havia dos fronts on s'havia de treballar simultàniament i de manera intensa: 1) en la difusió del procés d'informatització de dades entre el col·lectiu d'anelladors, i 2) en la creació d'uns estàndards de treball que permetessin homogeneïtzar i optimitzar fins allà on fos raonable la informació que, en última instància, hauria de formar part del banc de dades.

Pel que fa a la informatització, la seva difusió s'ha aconseguit en bona part mitjançant el desenvolupament del programa NouBio i la seva utilització per part dels anelladors, principalment els col·laboradors dels projectes de seguiment de l'ICO. La conseqüència és que, hores d'ara, la majoria d'anelladors utilitza aquest programa per informatitzar les seves dades i per fer el balanç anual. D'entre els que no fan servir el NouBio, una part considerable informatitza les dades amb altres sistemes (usualment l'Excel o alguna base de dades feta a nivell particular). En suma, actualment només una minoria dels anelladors de l'ICO no informatitza les seves dades de camp.

D'altra banda, la creació d'uns estàndards de treball s'ha anat desenvolupant durant els darrers anys a través dels projectes MIGRACIÓ i SYLVIA, els dos programes de seguiment de l'ICO que fan servir l'anellament com a mètode bàsic de treball. Aquests projectes han estat el marc perfecte on optimitzar i contrastar la utilitat dels diferents protocols de treball gràcies al constant *feedback* amb els responsables de les estacions d'anellament i la resta de col·laboradors. Fruit d'aquesta feina, ja fa alguns anys que tots els projectes d'anellament de l'ICO utilitzen un mateix protocol de treball: la base dels estàndards que presentem aquí.

Actualment, doncs, amb la generalització de la informatització de les dades i amb prou experiència per poder establir uns protocols de treball sòlids, estem en disposició de transformar el Banc de dades d'anellament en un Banc de dades realment útil i eficient. Considerant aquest objectiu, i considerant també que hi ha d'haver un equilibri raonable entre el que es pot demanar als anelladors i l'esforç que això representa per a cadascun d'ells, hem fet una relectura crítica dels protocols d'intercanvi d'informació que existien fins ara (i.e. essencialment els protocols lligats al balanç anual). Com a resultat d'aquestes consideracions, hem desenvolupat el programa d'estàndards que us presentem aquí i que hauria de ser el marc de referència per a l'intercanvi d'informació entre els anelladors de l'ICO i el Banc de dades central de l'Oficina Catalana d'Anellament a partir d'ara.

Els Estàndards tenen bàsicament quatre funcions: 1) establir quina és la informació (variables) que cal que formi part del Banc de dades de l'OCA i com cal prendre-la i codificar-la; 2) delimitar els diferents graus d'importància de cadascuna d'aquestes variables i, paral·lelament, establir diferents nivells possibles d'implicació per tal que cada anellador pugui escollir el seu; 3) establir el protocol d'intercanvi d'informació entre l'OCA i els anelladors; i 4) adequar la reglamentació de l'ICO als nous protocols de funcionament.

2. Sinopsi

Els estàndards donen la possibilitat de treballar a tres nivells: l'obligatori, el bàsic i l'ampliat. L'estàndard obligatori fa referència a la informació que els anelladors han de facilitar a l'OCA cada any i a com l'han de facilitar (vegeu Taula 2.1): és a dir, fa referència al contingut d'allò que coneixem com a balanç d'anellament. L'estàndard bàsic inclou tota la informació de tipus obligatori i afegeix, essencialment, variables biomètriques i de condició física (Taula 2.2). Per últim, l'estàndard ampliat, és, bàsicament, l'estàndard que utilitzen els projectes de seguiment de l'ICO (MIGRACIÓ i SYLVIA), i és el més complet i extens de tots (Taula 2.3). A més d'allò que ja inclou l'estàndard bàsic, l'estàndard de treball ampliat aporta molta més informació sobre la jornada d'anellament. Tingueu en compte que cada estàndard superior conté tota la informació dels estàndards inferiors. La informació que cal prendre en cada cas i la forma com s'ha de prendre està especificada a l'apartat 3, mentre que a l'apartat 4 s'indica com s'ha de tramitar aquesta informació.

Finalment, a l'apèndix IV trobareu la descripció de variables que no conformen, estrictament parlant, part de cap dels estàndards predefinits, però que poden ser útils en projectes més específics.

Nivell de participació: quin estàndard escollir?

Tots els anelladors han de seguir els protocols establerts per l'estàndard obligatori (així com fins ara se seguia l'estàndard mínim determinat pel contingut dels fulls roses i blaus d'ICONA), però poden escollir si volen utilitzar els estàndards superiors o no. No cal que la selecció d'un estàndard sigui per sempre ni per totes les jornades de camp. Per exemple, un anellador pot decidir seguir l'estàndard bàsic per a un estudi o un lloc concret, i utilitzar l'obligatori per a la resta de dies i llocs. Així mateix, tot i que el més recomanable seria utilitzar tots els camps que componen un estàndard, la selecció de l'estàndard bàsic o ampliat, no obliga a utilitzar sempre tots els seus camps; n'hi ha prou d'utilitzar-ne alguns (recordeu que això no és possible en el cas de l'estàndard obligatori). El que sí que cal tenir en compte és que és imprescindible seguir sempre els protocols i les codificacions de l'estàndard que s'escull i deixar en blanc o utilitzar el codi "desconegut" en els camps que no es volen utilitzar (si utilitzéssiu altres codis en aquests camps podríeu generar errors importants en el sistema). Per exemple, podeu col·laborar fent servir l'estàndard bàsic, però no emprar la variable "Múscul". En aquest cas, ompliríeu la resta de camps inclosos a l'estàndard i posaríeu un "9" al camp "Múscul" (el codi que, en aquest cas, indica que es desconeix o que no s'ha observat aquesta variable). El que no hauríeu de fer mai és utilitzar el camp "Múscul" per a una altre variable o per mesurar el múscul amb un altre sistema. Si col·laboreu en un projecte de l'ICO, l'estàndard que cal seguir sempre és l'ampliat, i, en aquest cas, sí que és imprescindible utilitzar-lo sempre en tota la seva extensió i tots els dies en què es realitza l'estudi (e.g. totes les jornades d'anellament d'una estació SYLVIA). Finalment, cal tenir en compte que per col·laborar seguint els estàndards bàsic o ampliat és imprescindible informatitzar les dades amb el programa NouBio (la utilització d'altres programes s'hauria d'estudiar cas per cas).

Camp	Notes	Tipus d'informació
LLOCS D'ANELLAMENT		
Codi del lloc		Codi que identifica el lloc
Nom del lloc		Nom del lloc
Municipi		Nom del municipi
País		Nom del país
Coordenades UTM	1	Coordenades UTM del punt central
Extensió zona anellament		Grandària de la zona d'anellament/lloc confidencial
JORNADES D'ANELLAMENT		
Codi del lloc	2	Codi que identifica el lloc
Data		Data
Hora d'inici		Hora en què s'inicia el trampeig
Hora de finalització		Hora en què finalitza el trampeig
Hora d'interrupció		Si s'escau, hora en què s'ha interromput (momentàniament) el trampeig
Hora de reinici		Si s'escau, hora en què s'ha reiniciat el trampeig
Hàbitat 1		Hàbitat de la zona d'anellament
Hàbitat 2		Hàbitat de la zona d'anellament
Controls registrats		Indica quins controls s'han apuntat
Metres de xarxa	3	Metres de xarxa utilitzats
Ús de reclams	3	Indica si s'han utilitzat reclams a les xarxes
CAPTURES		
Condició de la captura		Indica si és un anellament o un control
Tipus de captura		Tipologia de captura (normal, baixa, centre de recuperació...)
Remitent	4	Remitent de l'anella
Anella		Inscripció de l'anella
Codi de l'espècie		Codi de 6 lletres que identifica l'espècie
Codi de la subespècie	5	Codi de 3 lletres que identifica la subespècie
Subzona	6	Niu on s'ha anellat la pollada
Número de pollets	6	Número de pollets vius al niu
Mètode de captura		Forma de captura (o alliberament, en el cas de Centres de Recuperació)
Reclam	2,7	Indica si s'ha capturat amb reclam
Codi del lloc		Codi que identifica el lloc
Data		Data
Hora oficial	2	Hora de la captura
Edat		Codi EURING
Sexe		Sexe
Estat	2,8	Causa de la baixa
Marca especial	9	Indica si l'ocell porta o se li ha posat una marca especial
Codificació de la marca	9	Codificació de la marca especial

Notes:

- 1 Només per als ocells capturats a Catalunya.
- 2 Els centres de recuperació no cal que complimentin aquesta informació.
- 3 Només si s'han utilitzat xarxes.
- 4 Només si es tracta d'una anella estrangera.
- 5 Només si es pot identificar amb seguretat.
- 6 Només per a pollades.
- 7 Només per a ocells capturats amb xarxa japonesa.
- 8 Només per a baixes.
- 9 Només si l'ocell en porta o li posem.

Taula 2.1. Sumari de les variables (camps) que conformen l'estàndard obligatori. Les variables s'agrupen en tres apartats, segons si fan referència al lloc d'anellament, a la jornada d'anellament o a les captures. Els camps "Codi del lloc" i "Data" apareixen més d'un cop, ja que són les variables que fan de lligam entre els diferents apartats. Tal com mostren les notes, alguns camps només cal emplenar-los en casos especials (e.g. marcatges especials, anellament de polls). En vermell es mostren els camps que no formaven part del balanç anual en el sistema antic.

Camp	Notes	Tipus d'informació
CAPTURES		
Longitud de l'ala		Longitud de l'ala (corda màxima)
Longitud de la tercera primària		Longitud de la tercera primària més externa
Pes		Pes
Greix		Greix (escala 0-8)
Múscul		Múscul pectoral (escala 0-3)
Intensitat de la muda (estiu)	1	Intensitat de la muda postnupcial/postjuvenil
Intensitat de la muda (hivern)	1	Intensitat de la muda prenupcial
Extensió de la muda (estiu)	1	Extensió de la muda postnupcial/postjuvenil
Extensió de la muda (hivern)	1	Extensió de la muda prenupcial
Estat		Estat de l'ocell en ser alliberat
Codi de l'anellador		Codi que identifica la persona que ha processat l'ocell
ANELLADORS		
Codi de l'anellador		Codi que identifica la persona que ha processat l'ocell
Nom de l'anellador		Nom de l'anellador que ha processat l'ocell
1r cognom de l'anellador		1r cognom de l'anellador que ha processat l'ocell
2n cognom de l'anellador		2n cognom de l'anellador que ha processat l'ocell

Notes:

1 Només cal prendre aquestes dades durant períodes concrets de l'any.

Taula 2.2. Sumari de les variables (camps) que conformen l'estàndard bàsic. Només es mostren les que no estan incloses també a l'estàndard obligatori. Les variables s'agrupen en dos apartats, segons si fan referència a les captures o als anelladors. El camp "Codi de l'anellador" apareix dos cops, ja que és la variable que fa de lligam entre els dos apartats. Recordeu que en aquest estàndard, el camp "Estat" cal utilitzar-lo en tota la seva extensió, no només per baixes.

Camp	Notes	Tipus d'informació
JORNADES D'ANELLAMENT		
Informació sobre les zones de trampeig		13 camps que delimiten l'horari, la forma de captura i l'hàbitat de la zones
Informació meteorològica		12 camps que donen informació sobre el vent, la nuvolositat, la precipitació i la temperatura del lloc d'anellament
Informació sobre l'ús de reclams		5 camps que descriuen quins reclams s'han utilitzat, a quina zona/xarxa i l'horari
CAPTURES		
Subzona		Subzona de trampeig (niu, xarxa, grups de xarxes...)

Taula 2.3. Sumari de les variables (camps) que conformen l'estàndard ampliat. Només es mostren les que no estan incloses també als estàndards obligatori i bàsic. Les variables s'agrupen en dos apartats, segons si fan referència a la jornada d'anellament o a les captures.

3. Variables

Els diferents tipus d'informació que recullen els estàndards se subdivideix en quatre grans apartats: 1) la informació que fa referència a la localització dels llocs d'anellament, 2) la informació que fa referència a les jornades d'anellament, 3) la informació de les captures (anellaments, controls i recuperacions) i 4) la informació que fa referència als anelladors (i.e. la persona que ha pres les mesures). A continuació es detallen les variables (camps) que componen cadascun d'aquests quatre grans apartats per a cada un dels tres estàndards de col·laboració.

Tingueu en compte que no hi ha cap variable que faci referència a la persona de qui són les dades (i.e. l'anellador que és responsable de les dades), ja que aquesta informació es facilita en el moment d'enviar les dades (cada persona o grup fa arribar les seves pròpies dades). Aquesta informació sí que s'emmagatzema, però, al Banc de Dades de l'OCA.

3.1. Estàndard obligatori

La informació que cal prendre en el cas d'aquest estàndard fa referència a tres grans apartats: els llocs d'anellament, les jornades d'anellament i les captures.

3.1.1. Llocs d'anellament

Els camps relatius als llocs d'anellament són els següents:

3.1.1.1 [camp]: Codi del lloc d'anellament

Codi que identifica la zona d'anellament i la seva localització geogràfica (coordenades UTM; vegeu més endavant). Sempre ha de tenir quatre dígitos (e.g. "ST01"; "ST" seria incorrecte). Aquest codi l'escull lliurement cada anellador, però cal tenir en compte que no pot variar d'un any a un altre (i.e. no es pot utilitzar el mateix codi per referir-se un any a un indret i un altre any a un altre indret) i que no pot fer referència a dos llocs diferents en un mateix any. El que sí que és factible és utilitzar codis diferents per identificar projectes diferents que es desenvolupen en un mateix indret (e.g. els codis "ST01" i "ST02" podrien fer referència al mateix indret (mateixa coordenada UTM), però el primer identificaria els ocells capturats durant un SYLVIA i el segon identificaria els ocells capturats fora del SYLVIA). La dada important per l'ICO és la referència geogràfica (UTM). El codi d'estació només és necessari per poder relacionar fàcilment la localització de la zona d'anellament amb les dades de la jornada d'anellament i les referents a les captures (anellaments i controls) que es troben en fulls (taules) diferents.

En el cas d'ocells transportats fins al lloc d'alliberament (i.e. captures del tipus "Centre de Recuperació"), el codi que cal donar és el que fa referència al lloc d'alliberament, i no al d'anellament (en cas que sigui diferent).
--

3.1.1.2 [camp]: Nom del lloc

Nom del lloc d'anellament. Sempre que sigui possible, es recomana utilitzar el nom que tingui assignat l'indret en la cartografia catalana més actualitzada (e.g. Sèries 1:25.000 o 1:50.000 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya).

3.1.1.3 [camp]: Municipi

Municipi on està situat el lloc d'anellament. En el cas que el lloc estigui situat entre dos municipis o més, només cal indicar el municipi on es troba el punt central de la zona d'anellament (i.e. el punt indicat al camp "UTM").

3.1.1.4 [camp]: Província

Província a la qual pertany el municipi on està situat el lloc d'anellament.

3.1.1.5 [camp]: País

País on està situat el lloc d'anellament.

3.1.1.6 [camp]: Coordenades UTM

Coordenades UTM del punt central on està situat el lloc d'anellament (aproximació de 100 m). Utilitzeu el format numèric "9999-99999" (e.g. "3083-45602"). S'entén per "punt central" el centre de l'àrea on se solen disposar les xarxes, caixes-niu i/o altres trampes. No s'ha de recalculer l'UTM de l'estació cada cop que utilitzem una disposició diferent de xarxes. Un cop s'han assignat les coordenades UTM a un lloc d'anellament, aquestes no es poden

canviar. Si hi ha un canvi realment important de localització de l'estació d'anellament, el que s'hauria de fer és donar un nou codi al lloc d'anellament i assignar-li unes noves coordenades.

Si bé és important conèixer la situació exacta de l'indret on s'ha realitzat qualsevol anellament o control, la localització dels llocs mitjançant el nom de l'indret (sovint conegut amb més d'un nom, i de vegades el que no surt a cap cartografia) o mitjançant el nom del municipi (sovint amb una extensió considerable) és força inexacta. La determinació de les coordenades exactes del lloc soluciona fàcilment aquest problema.

Determinar coordenades UTM amb una aproximació de 100 m és força fàcil amb qualsevol mapa cartogràfic d'escala 1:50.000 o superior. La cartografia topogràfica de l'Institut Cartogràfic de Catalunya a escala 1:25.000 i 1:50.000 (Atlas topogràfic de Catalunya 1:50.000) i la sèrie 1:50.000 del Servicio Geográfico del Ejército indiquen les coordenades UTM cada km, mentre que la sèrie comarcal 1:50.000 del ICC la dona cada 5 km. A la Figura 3.1. es mostra un exemple de com determinar les coordenades UTM. Primer cal localitzar la coordenada X que senyala el mapa cada km (indicada a la part superior o inferior del mapa amb tres números, e.g. "311"; extrapoleu els valors intermedis en el cas del mapa comarcal) i que queda just a l'esquerra o al centre del punt que volem determinar, i fer l'aproximació a 100 m afegint-hi un número més (0-9) segons si el punt està més o menys a la dreta (e.g. "3117" indicaria un punt situat a la dreta de "311" i prop de "312"). De manera similar, cal localitzar la coordenada Y que senyala el mapa cada km (indicada als costats del mapa amb quatre números, e.g. "4565"; extrapoleu els valors intermedis en el cas del mapa comarcal) i que queda just a sota o al centre del punt que volem determinar, i fer l'aproximació a 100 m afegint-hi un número més (0-9) segons si el punt està més o menys per sobre (e.g. "45652" indicaria un punt situat per sobre de "4565" i molt per sota de "4566"). En aquest cas, les coordenades X-Y del punt serien "3117-45652".

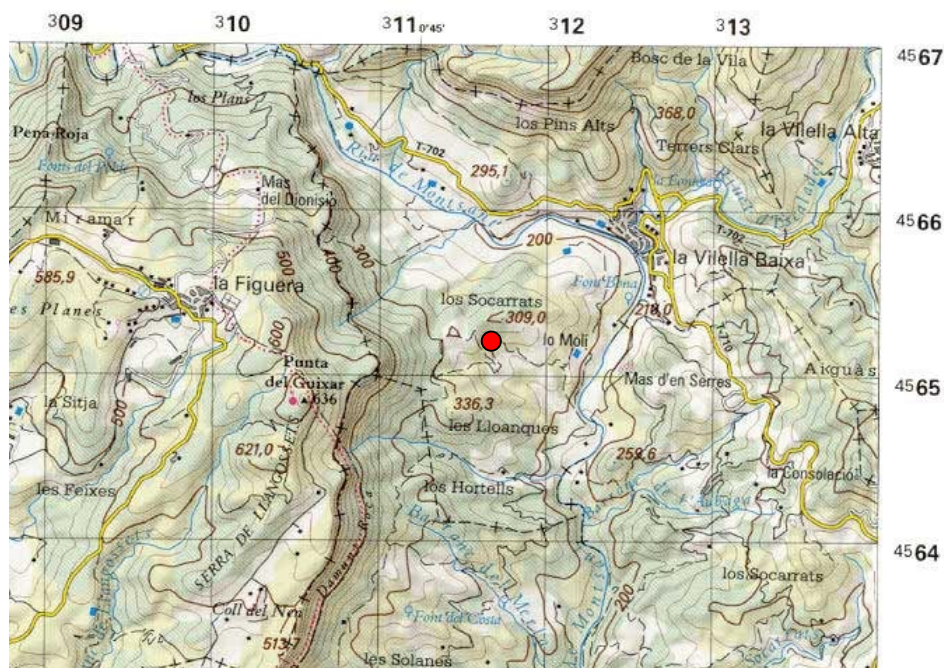

Figura 3.1. Exemple de localització de les coordenades UTM d'un punt (el cercle vermell indica la situació de l'estació d'anellament).

Si teniu qualsevol problema a l'hora de determinar les coordenades UTM d'una estació, des de l'Oficina us podem proporcionar cartografia detallada o localitzar-vos l'indret nosaltres mateixos (en qualsevol cas, esperem que aviat disposarem d'una senzilla aplicació de GIS que permeti localitzar UTM de forma fàcil des d'internet i des del propi programa d'anellament). Encara que us pugui resultar una mica feixuc la primera vegada, cal tenir en compte que normalment els anelladors solem utilitzar només uns quants llocs d'anellament (sovint no més de 10) i que, a més, solen ser els mateixos cada any. Així doncs, un cop ben determinades les coordenades per primera vegada, la feina esdevé molt més senzilla en anys posteriors.

3.1.1.7 [camp]: Extensió de la zona d'anellament

Aquesta variable complementa l'anterior ("Coordenades UTM") indicant la distància màxima respecte al punt central de la zona d'anellament dins de la qual es capturen els ocells. Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.1. En la gran majoria de casos, el codi "1" és el correcte. Els codis "2" i "5" s'han d'utilitzar amb moderació i només si són

realment escaients (cal tenir en compte que en assignar un radi més gran la referenciació geogràfica de l'indret esdevé més imprecisa). Aquests codis, per exemple, poden ser útils a l'hora de descriure una zona d'estudi formada per caixes-niu i que és massa àmplia i homogènia per poder subdividir-la en diverses estacions.

El codi "C" es reserva per als casos en què es vol mantenir la confidencialitat de l'indret on es realitzen les captures (per exemple, l'indret on s'han anellat els polls d'alguna espècie en perill d'extinció). Cal tenir en compte que només és lícit utilitzar aquest codi en casos prou fonamentats. La consulta de la informació de caire geogràfic relacionada amb aquestes localitats (e.g. nom del lloc i coordenades UTM) estarà restringida.

Codi	Extensió
1	<1km
2	<2km
5	<5km
C	Localització confidencial

Taula 3.1. Extensió de la zona d'anellament.

3.1.2. Jornades d'anellament

A continuació es detallen les variables que fan referència a les jornades d'anellament. S'entén per "jornada d'anellament" una combinació diferent de lloc i data d'anellament (d'un mateix anellador). Tingueu present que no podeu repetir una mateixa combinació de lloc (codi de lloc d'anellament) i data. Aquest apartat no l'han de complimentar els Centres de Recuperació.

Pot donar-se el cas que en el que és essencialment un mateix indret es facin dues jornades d'anellament diferents en un mateix dia (i.e. amb característiques diferents respecte a l'ús de reclams o dels mètodes de captura; e.g. al matí es fa un SYLVIA i a la tarda es capturen enganyapastors amb reclam al mateix indret). En aquests casos, si voleu detallar convenientment les característiques de les dues jornades d'anellament hauríeu d'utilitzar codis de lloc d'anellament diferents (vegeu 3.1.1.1).

3.1.2.1 [camp]: Codi del lloc d'anellament

Vegeu apartat 3.1.1.1.

3.1.2.2 [camp]: Data

Data en què es va realitzar la sessió d'anellament. Utilitzeu el format "dd/mm/aa" (e.g. "30/03/03").

3.1.2.3 [camp]: Hora d'inici

En aquest camp cal indicar l'hora (hora oficial) en que s'ha iniciat el trampeig d'ocells. Si les xarxes s'han deixat obertes tota la nit (opció desaconsellada) s'ha d'introduir sempre l'hora "00:00" com a hora d'inici.

3.1.2.4 [camp]: Hora de finalització

En aquest camp cal indicar l'hora (hora oficial) en que s'ha finalitzat el trampeig d'ocells. Si les xarxes es deixen obertes tota la nit (opció desaconsellada) s'ha d'introduir sempre l'hora "23:59"¹ com a hora de finalització.

¹ Tingueu present que l'hora "24:00" no existeix: correspon a l'hora "00:00" del dia següent.

3.1.2.5 [camp]: Hora d'interrupció

En aquest camp cal indicar l'hora (hora oficial) en què s'ha interromput momentàniament el trampeig d'ocells. Aquest camp només s'ha d'utilitzar si hi ha hagut un període intermedi d'interrupció del trampeig.

3.1.2.6 [camp]: Hora de reinici

En aquest camp cal indicar l'hora (hora oficial) en què s'ha reiniciat el trampeig després d'un període d'interrupció. Aquest camp només s'ha d'utilitzar si hi ha hagut un període d'interrupció del trampeig.

3.1.2.7 [camp]: Hàbitat (1)

Aquest camp i el següent ("Hàbitat (2)") serveixen per descriure de forma molt resumida l'hàbitat de la zona d'anellament. Considereu com a zona d'anellament l'àrea circular que abasta tota la zona on es realitzen les captures (xarxes, caixes-niu...). Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.2.

Aquest camp sempre s'ha de complimentar. Utilitzeu el camp "Hàbitat 2" només si no en teniu prou amb un sol camp per descriure convenientment la zona. L'hàbitat d'una estació d'anellament pot canviar amb el temps, malgrat que no sol fer-ho prou sensiblement (tenint en compte la codificació utilitzada) com per detectar-hi canvis

rellevants al llarg d'un any. Així doncs, en general podreu reutilitzar directament els codis d'hàbitat assignats durant una jornada de camp a la resta de jornades en què anelleu en aquest mateix indret durant aquell any. En altres casos, tanmateix, es poden produir perturbacions importants i sobtades (e.g. un incendi) que obliguin a canviar els codis d'hàbitat d'una jornada a una altra.

Ambient principal	Codi	Hàbitat	
Ambients aquàtics			
Marins	A1	Mar oberta	
	A2	Mar (costa)	
	A3	Estuari/badia	
	A4	Port	
No marins (naturals)	A5	Llacuna salina	
	A6	Llac/estany	
	A7	Bassal, toll	
	A8	Rierol (<3 m d'amplada)	
	A9	Riu (>3 m d'amplada)	
No marins (artificials)	A10	Pantà	
	A11	Bassa/petit pantà de rec	
	A12	Font/safareig	
	A13	Canal gran (>5 m d'ample)	
	A14	Canal petit (<5 m d'ample)	
	A15	Sèquia (<1 m d'ample)	
	A16	Salines (llacuna)	
Rocams, fangars, dunes, sol nu...			
	B1	Cinglera/rocam d'interior	
	B2	Cinglera/rocam litoral	
	B3	Espigó/dic	
	B4	Pedrera	
	B5	Mur de pedra	
	B6	Tartera	
	B7	Cova/mina	
	B8	Congesta/glacera	
	B9	Codolar litoral	
	B10	Fangar/codolar de ribera	
	B11	Salines	
	B12	Platja/duna (sense vegetació)	
	B13	Sol nu (badlands, gravera...)	
	B14	Zona cremada sense vegetació	
	B15	Zona cremada amb vegetació molt incipient	
Vegetació herbàcia o no llenyosa			
Zones humides	C1	Jonquera litoral	
	C2	Canyissar/bogar	
	C3	Canyar	
	C4	Herbassar humit (sovint entollat)	
	C5	Mollera/torbera	
Zones no humides	C6	Vegetació bàsicament herbàcia de dunes i platges	
	C7	Prat sec mediterrani (llostó, fenàs, carritx...)	
	C8	Prat de muntanya mitjana amb petits matolls	
	C9	Prat herbaci de muntanya mitjana	
	C10	Prat alpi/subalpi	
	C11	Prat de dall (prat alt segat periòdicament)	
Vegetació arbustiva			
Zones humides	D1	Salicornar o altres crasses d'ambients salins	
	Terra baixa mediterrània	D2	Màquia (arboçar, alzinar/carrascar arbustiu...)
		D3	Matollar de llentiscle i/o garric
		D4	Brolla silicícola (brolla densa d'estepes i brucs...)
		D5	Brolla calcícola (romani, bruc d'hivern...)
		D6	Timoneda/erm continental o estèpic
		D7	Ginestar de terra baixa
		D8	Pineda molt jove de pi blanc (recolonització)
Muntanya mitjana/alta	D9	Landa de brugueola o similars	
	D10	Matollar d'alta muntanya (neret, ginebró..)	
	D11	Matollar en coixinet	
	D12	Balegar (ginestar de muntanya)	
	D13	Bardissa (roser, esbarzer, aranyoner, roldor...)	
	D14	Falguerar	
	D15	Boixeda	
Bosc			
Caducifolis	E1	Fageda	
	E2	Roureda	
	E3	Bedollar	
	E4	Avellanosa	

	E5	Castanyeda
	E6	Altres boscos caducifolis
Coníferes	E7	Avetosa
	E8	Pineda de pi negre
	E9	Pineda de pi roig
	E10	Pineda de pi pinastre
	E11	Pineda de pinassa
	E12	Pineda de pi blanc
	E13	Pineda de pi pinyer
	E14	Altres boscos de coníferes
Escleròfil·les	E15	Sureda
	E16	Alzinar o carrascar
De ribera/zones humides	E17	Verneda
	E18	Albereda/pollancreda natural
	E19	Tamarigar
	E20	Omeda/freixeneda (de ribera)
	E21	Altres boscos de ribera (salzeda, gatelleda...)
Mixtes	E22	Boscos mixtos d'esclerofil·les i coníferes
	E23	Boscos mixtos de caducifolis i coníferes
Terres agrícoles		
Conreus herbacis	F1	Conreu d'horta
	F2	Conreu cerealístic de secà
	F3	Conreu herbaci de regadiu (alfals, panís...)
	F4	Arrossar
Conreus arbustius/arboris	F5	Vinya
	F6	Camp d'ametllers
	F7	Camp d'oliveres
	F8	Camp de garrofers
	F9	Camp d'avellaners
	F10	Altres conreus arboris de secà
	F11	Camp de cítrics
	F12	Fruiters de regadiu (pomer, cirerer, presseguer...)
	F13	Plantació regular d'arbres (pollancredes, platanedes...)
	F14	Plantació regular de coníferes exòtiques (picees...)
	F15	Filera d'arbres/tanca viva/bosquet isolat...
Guarets/vegetació ruderal	F16	Guaret/comunitat ruderal
Ambients urbans i periurbans		
	G1	Nucli urbà
	G2	Urbanització/cases disseminades
	G3	Parc/jardí
	G4	Hivernacle o similar
	G5	Àrea industrial
	G6	Construcció abandonada
	G7	Abocador

Taula 3.2. Codificació de l'hàbitat.

3.1.2.8 [camp]: Hàbitat (2)

Aquest camp i l'anterior serveixen per descriure de forma molt resumida l'hàbitat de la zona d'anellament. Com a zona d'anellament considereu l'àrea circular que abasta tota la zona on es realitzen les captures (xarxes, caixes-niu...). Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.2.

Utilitzeu aquest camp només si no en teniu prou amb el camp anterior. Si hi ha dos hàbitats dominants codifiqueu al camp "Hàbitat 1" el que predomini més.

3.1.2.9 [camp]: Controls registrats

Aquest camp serveix per saber quins controls s'han apuntat. Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.3.

Actualment és obligatori trametre a l'OCA tots els controls excepte els diaris (vegeu 3.1.3.). Aquest camp permet diferenciar aquelles jornades d'anellament en què s'han registrat tots els controls d'aquelles en què no s'han apuntat els controls diaris (un fet important que cal tenir en compte a l'hora de fer alguns tipus d'anàlisi).

Codi	Controls registrats
T	Tots
E	Excepte diaris

Taula 3.3. Controls registrats.

3.1.2.10 [camp]: Metres de xarxa utilitzats (només si s'han utilitzat xarxes japoneses)

Metres lineals de xarxa utilitzats durant la jornada d'anellament (nombre enter). Deixeu el camp en blanc quan no utilitzeu xarxes japoneses.

3.1.2.11 [camp]: Ús de reclams (només si s'han utilitzat xarxes japoneses)

Aquest camp serveix per saber si s'han utilitzat reclams per atreure ocells a les xarxes japoneses. Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.4. Deixeu el camp en blanc quan no utilitzeu xarxes japoneses.

S'entén per "reclam" des de l'enregistrament de veus i cants fins a l'ús d'aigua, llum o menjar, sempre i quan es tracti d'aigua (e.g. abeuradors artificials temporals), llum o menjar "posats" expressament per a ser utilitzats com a reclam (e.g. una figuera plena de figues madures atreu els ocells, però no és un reclam).

Codi	Ús de reclams
0	No
1	Sí
9	Desconegut

Taula 3.4. Ús de reclams.

3.1.3. Captures

Aquest apartat fa referència a la informació que s'obté de cada captura. A més dels anellaments i les baixes, també és obligatori registrar tots els controls excepte els diaris (controls d'ocells ja capturats amb anterioritat durant el mateix dia). Tot i que es considera que l'opció més recomanable és apuntar sempre els controls diaris, fer-ho és optatiu. Tingueu present que no podeu repetir mai una mateixa combinació de lloc (codi de lloc d'anellament), data, hora i anella. Les variables que cal prendre a cada ocell, tant si són anellaments com controls, són les següents:

3.1.3.1 [camp]: Condició de la captura

Aquest camp serveix senzillament per determinar si la captura és un anellament o un control. Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.5.

Tingueu present que dins dels anellaments s'inclouen les baixes no anellades (ocells que s'han mort abans de poder-los anellar) i les anelles extraviades (vegeu també 3.1.3.2). El terme controls inclou qualsevol captura d'un ocell que ja portés una anella, és a dir, els vostres propis autocontrols i els controls d'ocells anellats per un altre anellador o central anelladora (recuperacions).

A diferència d'allò que es feia fins ara, no cal trametre les baixes a part. Les baixes d'ocells que no tenien anella arriben com a captures amb el codi "A" al camp "Condició", el codi "B" al camp "Tipus de captura" (vegeu apartat següent) i amb la causa de la mort codificada al camp "Estat" (vegeu 3.1.3.17), mentre que les baixes d'ocells ja anellats es trameten com a captures amb el codi "C" en el camp "Condició" i amb la causa de la mort codificada al camp "Estat".

Codi	Condició
A	Anellament / baixa no anellada
C	Control o recuperació

Taula 3.5. Condició de la captura.

Tots els controls i recuperacions tramitats pels anelladors mitjançant els estàndards han de ser realitzats per anelladors en el curs de la seva activitat normal d'anellament. Això pot semblar un obvietat, però no ho és. Aquests estàndards fan referència exclusivament a l'intercanvi d'informació generada pels anelladors mentre realitzen activitats d'anellament i l'OCA. Els anelladors, com tothom sap, no som els únics que generem recuperacions d'ocells: els caçadors, per exemple, també fan arribar dades d'ocells anellats. Aquests estàndards no contempen la codificació de les recuperacions que tenen lloc fora de l'activitat normal d'anellament. En altres paraules: no és el mitjà per comunicar l'observació d'un ocell amb anella de PVC (e.g. una gavina) o per comunicar una recuperació d'un ocell trobat mort al camp. Aquest tipus de recuperacions s'han de comunicar directament a l'OCA, on es processen i es codifiquen seguint una via diferent.

3.1.3.2 [camp]: Tipus de captura

Aquest camp determina el tipus bàsic de captura. Essencialment, la seva funció és diferenciar els ocells que formen part de l'activitat normal d'anellament ("Captura normal") d'aquells que procedeixen de "Centres de Recuperació" o bé són "Baixes no anellades" (ocells morts abans d'haver-los anellat). Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.6.

Consideracions:

1) Tipus "Captura normal"

No és obligatori indicar el subtipus de les captures de tipus normal. És a dir, si no volem indicar el subtipus, a totes les captures d'aquesta tipologia se'ls assignarà el codi "N".

2) Tipus "Centre de recuperació"

S'assigna aquest tipus a qualsevol ocell que s'hagi mantingut en captivitat més de 24 hores abans del seu alliberament o que s'hagi alliberat a més de 10 km del lloc de captura original. Tingueu en compte, doncs, que pot haver-hi casos en què una captura s'hagi d'assignar a "Centre de recuperació", tot i no haver estat manipulada en allò que coneixem com a centre de recuperació (e.g. els centres de Vallcalent o Torraferrusa). Sempre que la captura d'un ocell correspongui a aquest tipus genèric de captures, cal indicar el subtipus que més s'escaigui. Si trobeu que s'escau més d'un subtipus (la qual cosa és força habitual) cal assignar sempre el codi que es troba més amunt a la Taula 3.6.

3) Tipus "Captura normal: amb dues anelles"

Aquest codi només cal utilitzar-lo en el cas, extremadament inusual, de capturar un ocell amb més d'una anella metàl·lica (recordeu que està absolutament prohibit posar dues anelles metàl·liques a un mateix ocell). Si sou vosaltres mateixos els que, per error, vau anellar dos cops l'ocell, però les dades encara no s'han tramés a l'OCA, podeu solucionar el problema eliminant l'anella que es va posar en segon lloc i arranjant els anellaments originals. De vegades, tanmateix, us podeu trobar que les dues anelles són estrangeres, i, en aquests casos, no seria lícit eliminar-ne cap de les dues (desconeixem quina ha estat posada primer). En aquests casos seguiu estrictament el següent protocol: entreu les dues anelles com si es tractés de dos controls d'ocells diferents i assigneu als dos casos el codi de tipus "2". És molt important que comproveu que els dos controls tinguin assignats la mateixa data i hora de captura (la qual cosa permetrà reconèixer posteriorment que els dos registres fan referència al mateix ocell).

4) Tipus "Captura normal: anella canviada"

Aquest codi només cal utilitzar-lo en el cas, també extremadament inusual, d'haver de canviar una anella vella per una de nova. Tingueu en compte que això només és permès quan està absolutament justificat: per exemple, quan l'anella vella està tan gastada que és llegeix amb molta dificultat, és tan fina que podria trencar-se o pot danyar l'ocell. En aquests casos seguiu estrictament el següent protocol: entreu l'anella vella com un control (codi de condició "C") assignant-li el codi de tipus "C" i l'anella nova com un anellament (codi de condició "A"), però també amb el codi de tipus "C". És molt important que comproveu que tant el control com l'anellament tinguin assignats la mateixa data i hora de captura (la qual cosa permetrà reconèixer posteriorment que els dos registres fan referència al mateix ocell).

5) Tipus "Captura normal: sense anellar"

Aquest codi s'utilitza per identificar els ocells que s'han capturat però que no s'han pogut anellar per problemes físics (e.g. té sarna a les potes) o bé perquè és tracta d'una espècie que no es pot anellar (perquè no existeix una anella adequada). En aquest cas, els camps "Model" i "Anella" (vegeu més endavant) s'han de deixar buits.

Tingueu present que, en no anellar-los, aquests ocells poden tornar a ser capturats un altre cop sense saber que es tracta del mateix individu. En qualsevol cas, és important registrar aquests casos per poder conservar la informació que se n'obté. No utilitzeu aquest codi per els ocells que se us han escapat de la trampa o mentre els estàveu manipulant (aquests tipus de captures no s'han d'apuntar).

6) Tipus "Baixa no anellada"

Aquest codi s'utilitza per identificar els ocells que han mort abans de ser anellats (en aquest cas, els camps "Model" i "Anella" (vegeu més endavant) s'han de deixar buits). Tingueu en compte que sempre que es tracta d'una baixa també cal indicar-ne el motiu al camp "Estat" (vegeu més endavant).

Tingueu present que aquest codi no s'ha d'utilitzar per a les baixes d'ocells anellats amb anterioritat (controls o recuperacions). Aquestes baixes cal entrar-les com un control qualsevol (generalment amb el codi de tipus "N") i escollir el codi del camp "Estat" que més s'escaigui.

7) Tipus "Anella extraviada"

Aquest codi s'utilitza per identificar les anelles que s'han eliminat abans de ser col·locades (pel fet d'estar en males condicions) o bé que s'han perdut. En aquests casos, a més del camp "Tipus de captura" només cal que ompliu els camps "Condicció de la captura", "Anella" i "Data".

Codi	Tipus	Subtipus
N	CAPTURA NORMAL	Sense concretar subtipus
NL	CAPTURA NORMAL	Aparentment local
NP	CAPTURA NORMAL	En pas, no local
NC	CAPTURA NORMAL	Criant
NH	CAPTURA NORMAL	Aparentment hivernant
ND	CAPTURA NORMAL	En dormidor
NM	CAPTURA NORMAL	Al mar
NA	CAPTURA NORMAL	En una agrupació de muda
NR	CAPTURA NORMAL	En colònia de cria, no necessàriament criant
2	CAPTURA NORMAL: AMB DUES ANELLES	Ocell controlat amb dues anelles metàl·liques diferents
C	CAPTURA NORMAL: ANELLA CANVIADA	Anella canviada
S	CAPTURA NORMAL: SENSE ANELLAR	Ocell que no es pot anellar
RC	CENTRE DE RECUPERACIÓ	Criat en captivitat
RM	CENTRE DE RECUPERACIÓ	Mantingut més de 24 h en captivitat abans de ser alliberat
RT	CENTRE DE RECUPERACIÓ	Transportat al lloc d'alliberament (>10 km)
R	CENTRE DE RECUPERACIÓ	Sense concretar subtipus
B	BAIXA NO ANELLADA	Mort abans de ser anellat (baixa no anellada)
E	ANELLA EXTRAVIADA	Anella extraviada o eliminada

Taula 3.6. Tipus de captura.

3.1.3.3 [camp]: Remitent

Aquest camp serveix per assignar el remitent de l'anella. Tanmateix, per raons pràctiques, als fulls de camp només cal que ho indiqueu en el cas de les recuperacions d'ocells amb anelles estrangeres (quan les dades s'informatitzen sí que cal fer constar sempre el remitent). Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.7.

Codi	Remitent	País
ABT	Tirana	Albània
DEH	Hiddensee	Alemanya
DER	Radolfzell	Alemanya
DEW	Wilhelmshaven (Helgoland)	Alemanya
ALL	Luanda	Angola
ARR	Rhyiad	Aràbia Saudita
AAC	Canberra	Austràlia
BLB	Bruxelles	Bèlgica
BYM	Minsk	Bielorrússia
BAB	Brasília	Brasil
BGS	Sofia	Bulgària
NAW	Washington	Canadà/USA
TXS	Korea	Corea del sud
HRZ	Zagreb (Ornit. Inst.)	Croàcia (Hrvatska)
DKC	Copenhagen	Dinamarca
EGC	Cairo	Egipte
SKB	Bratislava	Eslovàquia
SLL	Ljubljana	Eslovènia
ESI	Madrid (ICONA / Medio Ambiente)	Espanya
ETM	Matsalu	Estònia
SFH	Helsinki Museum	Finlàndia
FRP	Paris	França
FRS	Strasbourg	França
GHL	Legon	Ghana
GRA	Athens	Grècia
HGB	Budapest	Hongria
CIJ	Jersey	Illes Anglonormandes
INB	Bombay	Índia
IPT	Teheran	Iran
IQB	Bagdad Univ.	Iraq
ISR	Reykjavik	Islàndia
ILT	Tel-Aviv Univ.	Israel
IAB	Bologna Ozzano (BO)	Itàlia
JHY	Yamashina Inst. O.Z.	Japó
JO.	Jordània	Jordània
YUB	Beograd	Iugoslàvia
KZA	Almaty	Kazakhstan

GPN	Nairobi	Kenya
LVR	Riga	Letònia
LIK	Kaunas (Zool. Mus.)	Lituània
MKS	Skopje	Macedònia
FVK	Kuala Lumpur	Malàisia
MLV	Valletta	Malta
NOS	Stavanger	Noruega
AJW	Wellington	Nova Zelanda
ESA	San Sebastian (Aranzadi)	País Basc
NLA	Arnhem	Països Baixos
PLG	Gdansk / Varsovia	Polònia
POL	Lisboa	Portugal
GBT	London (British Museum/Thetford)	Regne Unit i Irlanda
GBW	WAGBI / BASC	Regne Unit i Irlanda
CZP	Praha	República Txeca
ROB	Bucarest	Romania
RUM	Moskwa	Rússia
RUP	St. Petersburg	Rússia
FPP	Pretoria/Cape Town	Sud Àfrica
SVS	Stockholm Museum (des de 1960)	Suècia
HES	Sempach	Suïssa
CXT	Taipei	Taiwan
TUA	Ankara, University (ODTU KAD ANK TURKEY)	Turquia
UKK	Kiev	Ucraïna
CPB	Beijing	Xina
CYC	Nicosia	Xipre
CYK	Kuskor	Xipre (Nord)

Taula 3.7. Remitents.

3.1.3.4 [camp]: Anella

En aquest camp cal escriure la inscripció completa (excepte el remitent o adreça, òbviament) de l'anella (incloent-hi les lletres, si n'hi ha). No deixeu espais en blanc ni poseu guions entre les diferents parts de l'anella (e.g. entre lletres i números). Si es tracta d'un control i hi ha algun dígit que no es pot llegir (e.g. l'anella és extremadament vella), utilitzeu el símbol "*" per assenyalar la posició de cada número o lletra que no es pot llegir (e.g. "L456***").

La Taula 3.8 mostra les característiques dels diferents models d'anelles existents amb remitent "Ministerio de Medio Ambiente-Madrid". L'apèndix II indica quin és el model d'anella indicat per a cada espècie. Utilitzeu el model indicat excepte en casos excepcionals (e.g. tars excessivament gruixut o prim).

MODEL	Material	Diàmetre	Altura	Gruix
-	Alumini	2,0	5,0	0,3
L	Alumini	2,5	5,0	0,5
N	Alumini endurit	2,5	6,0	0,3
2	Alumini	2,8	5,7	0,5
T	Acer inoxidable	2,8	5,0	0,5
K				
V	Alumini endurit	3,5	4,5	0,6
1V	Acer inoxidable	3,5	4,5	0,6
A	Alumini endurit	4,0	5,0	0,3
3	Alumini endurit	4,2	7,5	0,7
3M	Acer inoxidable	4,2	7,5	0,7
4	Acer inoxidable	5,5	5,5	0,7
5	Acer inoxidable	7,0	10,5	1,2
6	Acer inoxidable	9,0	10,0	1,0
B	Alumini endurit	10,5	10,0	0,9
7	Acer inoxidable	11,0	10,0	1,0
D	Alpaca	11,5	9,0	0,7
8	Alumini endurit	13,0	10,0	1,5
G	Alumini endurit	14,0	15,0	1,3
9	Alumini endurit	16,0	12,5	1,8
10	Acer inoxidable	19,0	12,0	1,2
C	Alumini	19,5	14,0	1,3
11	Acer inoxidable	26,0	12,0	1,2
12	Alumini anoditzat	27,0	35,0	1,6

Taula 3.8. Models d'anelles amb remitent "Ministerio de Medio Ambiente-Madrid".

3.1.3.5 [camp]: Codi de l'espècie

En aquest camp cal indicar el codi de l'espècie. Utilitzeu el codi de sis lletres detallat a l'Apèndix I. No inventeu codis: el nombre d'espècies codificades és molt gran. Tot i així, si no trobeu el codi d'alguna espècie (e.g. una exòtica), demaneu a l'OCA que us el faciliti.

Seguiu exclusivament la seqüència taxonòmica que apareix a l'Apèndix I (o a les actualitzacions que es vagin fent públiques posteriorment). Les eventuais actualitzacions de la llista es donaran a conèixer amb antelació i seran vigents a partir de l'u de gener següent a la data en què es fan públiques. Així doncs, noteu que la llista taxonòmica a emprar al llarg de tot l'any serà sempre la mateixa.

En el cas d'espècies considerades com a rareses a nivell estatal o català, la forma com el registre acabarà essent inclòs al Banc de dades de l'OCA quedarà subjecte al que decideixi el comitè d'homologació pertinent (Comitè de Raritats de SEO o Comitè Avifaunístic Català). En aquests casos és obligatori fer arribar a l'OCA una còpia de la informació que s'hagi tramès al comitè d'homologació pertinent.

Recordeu que, exceptuant el cas dels ocells juvenils d'estornell negre i vulgar, no és permès anellar un ocell si no se'n coneix l'espècie. Hi ha, però, un cas especial on el codi d'espècie desconeguda "XXXXXX" és especialment pertinent: les baixes d'ocells no anellats i que, pel seu estat, no es poden identificar. Tingueu present, d'altra banda, que hi ha un codi especial per als juvenils d'estornell negre/vulgar ("STUVUN"; vegeu Apèndix I).

3.1.3.6 [camp]: Codi de la subespècie (només si es pot identificar)

En aquest camp cal indicar el codi de la subespècie (només si es pot identificar amb prou fiabilitat). Utilitzeu el codi de tres lletres detallat a l'Apèndix III. No inventeu codis: si no trobeu el codi d'alguna subespècie demaneu a l'OCA que us el faciliti.

Tingueu en compte que la gran majoria de les vegades és impossible identificar la subespècie a la que pertany un individu. No assigneu mai un ocell a una raça per raons geogràfiques (i.e. tenint en compte on s'ha capturat l'ocell). Només és lícit indicar la subespècie quan l'ocell presenta caràcters que ens permeten identificar-lo a nivell subespecífic de forma inequívoca. Tingueu present que per a que la determinació de les subespècies tingui alguna utilitat és imprescindible ser tan curosos en la seva identificació com ho som quan es tracta d'una espècie.

Seguiu exclusivament la seqüència taxonòmica que apareix a l'Apèndix III (o a les actualitzacions que es vagin fent públiques posteriorment). Les eventuais actualitzacions de la llista es donaran a conèixer amb antelació i seran vigents a partir de l'u de gener següent a la data en què es fan públiques. Així doncs, noteu que la llista taxonòmica a emprar al llarg de tot l'any serà sempre la mateixa.

En el cas de dades de subespècies considerades com a rareses a nivell estatal o català, la seva inclusió al Banc de dades de l'OCA quedarà subjecte al que decideixi el comitè d'homologació pertinent (Comitè de Raritats de SEO o Comitè Avifaunístic Català). En aquests casos és obligatori fer arribar a l'OCA una còpia de la informació que s'hagi tramès al comitè d'homologació pertinent o complimentar el full de rareses que facilita l'OCA.

3.1.3.7 [camp]: Subzona (només per a pollades)

Aquest camp serveix per indicar la subzona (xarxa/es, trampa/es o niu/s on s'ha capturat l'ocell). En aquest estàndard, però, només és obligatori utilitzar-lo per indicar quins polls pertanyen a una mateixa pollada. La seva funció és la mateixa que tenia anteriorment la clau dibuixada en els fulls de balanç i que unia els polls que formaven part d'una mateixa pollada. Podeu utilitzar fins a 4 dígits (lletres i números) per identificar el niu. Utilitzeu combinacions diferents per a cada niu, de manera que no es puguin produir dubtes a l'hora de determinar quins polls pertanyen a cada niu (per exemple, eviteu repetir la mateixa combinació en un mateix any o utilitzeu-les en dies diferents: e.g. per primeres i segones pollades d'una mateixa caixa-niu).

3.1.3.8 [camp]: Número de polls (només per a pollades)

Aquest camp serveix per indicar el nombre de polls vius que eren presents al niu a l'hora d'anellar els ocells. Cal omplir el camp per a tots els polls anellats. Tingueu present que el nombre de polls anellats i el nombre de polls vius no tenen per què coincidir sempre.

3.1.3.9 [camp]: Mètode de captura

En aquest camp cal indicar el mètode utilitzat per capturar l'ocell. Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.9. Els Centres de recuperació no han d'indicar com s'ha capturat l'ocell, però sí la forma d'alliberament. Els codis que comencen amb "R" estan reservats per a aquests casos.

Codi	Mètode de captura
XP	Xarxa japonesa - passeriformes (costat malla <=1,6 cm)
XL	Xarxa japonesa - limícoles (costat malla >1,6 cm)
YU	Trampa Yunick o similar
BA	Ballesta
HE	Helgoland o similar
MP	Trampa-menjadora (tipus pàrids) o similar
NA	Nasses limícoles o similar

CA	Xarxa canó o similar
LL	Xarxa de tipus llaç
TE	Xarxa de terra
TR	Xarxa de trasmall o horitzontal
AL	Altres trampes
NI	Al niu (caixa niu o similar)
NV	Per no poder volar
DO	Mentre està dormint
MA	Amb la mà (amb salabre, enlluernament)
RH	Hacking (només centres de recuperació)
RS	Cross-fostering (només centres de recuperació)
RF	Fostering (només centres de recuperació)
RG	Gàbia d'aclimatació (només centres de recuperació)
RA	Altres mètodes (només centres de recuperació)

Taula 3.9. Mètode de captura. En el cas dels centres de recuperació, el mètode fa referència a la forma d'alliberament (codis que comencen amb "R").

3.1.3.10 [camp]: Reclam (només per a ocells capturats amb xarxa japonesa)

En aquest camp cal indicar si l'ocell ha estat capturat amb l'ajut d'un reclam o no. Només és necessari indicar-ho quan l'ocell ha estat capturat amb xarxa japonesa (deixeu el camp en blanc quan no utilitzeu xarxes japoneses). Aquest camp no cal que el complimentin els centres de recuperació. Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.10 seguint sempre les següents consideracions:

1. El codi "2" s'ha d'emprar únicament per identificar els ocells capturats a la xarxa (o xarxes contigües, si es tracta d'una bateria de xarxes) on s'utilitza un enregistrament de veu (o un reclam viu) i que, a més, pertanyen a la mateixa espècie (o grup d'espècies) que la utilitzada com a reclam. *Òbviament, és impossible saber si tots aquests ocells han estat realment capturats gràcies al reclam; sigui com sigui, però, a tots se'ls ha d'assignar un "2"*.
2. Cal assignar un "1" a tots els ocells que creieu que probablement han estat atrets pel reclam i per als quals no s'escau el que s'especifica a l'apartat anterior. Aquí heu d'incloure els ocells capturats a les xarxes on no hi havia reclam però que creieu que, tot i així, probablement han estat atrets pel reclam (pertanyin o no a l'espècie utilitzada com a reclam). També s'hi han d'incloure els ocells capturats a la xarxa on es troba el reclam i que, tot i no pertànyer a la mateixa espècie que la utilitzada com a reclam, creieu que probablement han estat atrets pel reclam (e.g. orenetes de ribera capturades utilitzant reclam d'oreneteta vulgar). Evidentment, també han d'assignar-se com a "1" els ocells que creieu que probablement han estat capturats gràcies a l'ús de menjar o aigua (e.g. abeurador artificial).

Es consideren reclams tant l'enregistrament de veus i cants com l'ús d'aigua, llum o menjar, sempre i quan l'aigua (e.g. abeuradors artificials), la llum o el menjar hagin estat posats expressament per ser utilitzats com a reclam (e.g. una figuera plena de figues madures atreu els ocells, però no és un reclam).

Codi	Reclam
0	Aparentment no ha estat atret pel reclam
1	Aparentment ha estat atret pel reclam
2	Capturat a la xarxa del reclam atret pel seu propi reclam (e.g. enregistrament del seu cant)
9	Desconegut

Taula 3.10. Reclam.

3.1.3.11 [camp]: Codi del lloc d'anellament

Vegeu apartat 3.1.1.1.

3.1.3.12 [camp]: Data

En aquest camp cal indicar la data del dia de captura de l'ocell (en el cas de captures del tipus "Centre de recuperació" cal indicar la data del dia d'alliberament). Utilitzeu el format "dd/mm/aa" (e.g. "30/03/03").

3.1.3.13 [camp]: Hora oficial

En aquest camp cal indicar l'hora oficial de captura de l'ocell (no utilitzeu mai l'hora solar). Per raons d'homogeneïtzació, cal considerar com a hora de captura l'hora d'inici de la batuda en què s'agafa l'ocell. Indiqueu l'hora en format "hh:mm" (e.g. "18:30"). Aquest camp no cal que el complimentin els centres de recuperació.

3.1.3.14 [camp]: Edat

En aquest camp cal indicar l'edat de l'ocell. Utilitzeu el codi detallat a la Taula 3.11.

Codi	Edat
0	Edat desconeguda
1	Poll
2	Ocell totalment crescut. Es desconeix si ha nascut durant l'any en curs
3	Nascut durant l'any en curs
4	Nascut abans de l'any en curs
5	Nascut l'any passat
6	Nascut abans de l'any passat
7	Nascut dos anys enrera
8	Nascut abans de dos anys enrera
9	Nascut tres anys enrera
A	Nascut abans de tres anys enrera
B	Nascut quatre anys enrera
C	Nascut abans de quatre anys enrera
D	Nascut cinc anys enrera
E	Nascut abans de cinc anys enrera
F	Nascut sis anys enrera
G	Nascut abans de sis anys enrera

Taula 3.11. Codificació de l'edat (codi EURING).

3.1.3.15 [camp]: Sexe

En aquest camp cal indicar el sexe de l'ocell. Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.12. Deixeu el camp en blanc si desconeixeu el sexe.

Codi	Sexe
M	Mascle
F	Femella

Taula 3.12. Codificació del sexe.

3.1.3.16 [camp]: Estat (obligatori només per a baixes)

En aquest camp cal indicar l'estat de l'ocell en el moment de l'alliberament. És recomana utilitzar aquest codi en totes les captures, però només és obligatori fer-ho en el cas de les baixes. Quan no es tracti d'una baixa, si no utilitzeu la resta de codis (i.e. no feu servir aquest camp per la resta de casos) deixeu el camp en blanc (tingueu present que seria del tot incorrecte utilitzar indiscriminadament el codi "B0" per als ocells que no són baixes: l'estat d'aquests ocells no té per que ser sempre bo del tot). Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.13. Aquest camp no cal que el complimentin els centres de recuperació.

Codi		Estat
B0	En bon estat	Aparentment en bones condicions
B1	En bon estat	Retingut durant la nit abans d'alliberar-lo
F0	Lesions prèvies i malalties	Antiga ferida curada o en procés de curació
F1	Lesions prèvies i malalties	Amb una malformació (e.g. bec extremadament corbat)
F2	Lesions prèvies i malalties	Presència de paparres
F3	Lesions prèvies i malalties	Presència d'altres paràsits
F4	Lesions prèvies i malalties	Sarna o fongs
F5	Lesions prèvies i malalties	Lesió a la pota causada per l'anella
F9	Lesions prèvies i malalties	Altres
E0	Manipulacions	Extracció de sang
E1	Manipulacions	Extracció de teixits/biòpsies
E2	Manipulacions	Marques alars especials/radiotelemetria
E3	Manipulacions	Estudis d'alimentació
E9	Manipulacions	Altres manipulacions que comporten ferides o risc
L0	Lesió lleu	Llengua
L1	Lesió lleu	Pota (e.g. ferida superficial)
L2	Lesió lleu	Ull
L3	Lesió lleu	Cos
L4	Lesió lleu	Pèrdua de la cua
L5	Lesió lleu	Ala
L6	Lesió lleu	Plomatge xop
L7	Lesió lleu	Hipotèrmia
L8	Lesió lleu	Insolació
L9	Lesió lleu	Altres
G0	Lesió greu (no impossibilita el vol)	Lesió interna (e.g. treu sang per la boca)
G1	Lesió greu (no impossibilita el vol)	Llengua
G2	Lesió greu (no impossibilita el vol)	Pota (e.g. trencada o dislocada). Rampa (limícoles)

G3	Lesió greu (no impossibilita el vol)	Ull
G4	Lesió greu (no impossibilita el vol)	Cos (e.g. ferida profunda)
G9	Lesió greu (no impossibilita el vol)	Altres
V0	No pot volar	Lesió greu a l'ala (e.g. trencada o dislocada)
V1	No pot volar	Estrès o xoc
V2	No pot volar	Lesió molt greu al cos
V3	No pot volar	Condicció física pèssima
V4	No pot volar	Hipotèrmia
V5	No pot volar	Insolació
V6	No pot volar	Lesió interna (e.g. treu sang per la boca)
V9	No pot volar	Altres causes
X0	Mort	Vent (e.g. ofegat a la xarxa)
X1	Mort	Depredació (gat/gos)
X2	Mort	Depredació (altres)
X3	Mort	Hipotèrmia
X4	Mort	Insolació
X5	Mort	Manipulació de l'anellador
X6	Mort	Acció o mal ús de la trampa
X7	Mort	Aigua (ofegat)
X8	Mort	Lesió interna
X9	Mort	Altres causes

Taula 3.13. Codificació de l'estat de l'ocell.

3.1.3.17 [camp]: Marca especial

En aquest camp cal indicar quin tipus de marca especial portava o s'ha posat a l'ocell (indiqueu el codi al camp "Codificació marca especial"; vegeu l'apartat següent). Utilitzeu els codis detallats a la Taula 3.14. Si l'ocell no porta marques especials deixeu el camp en blanc. Tingueu present que és obligatori complimentar aquest camp tant si sou vosaltres qui posa les marques especials com si controleu un ocell que ja en portava. El codi comença amb una "A" si la marca l'heu posada vosaltres i amb una "C" si ja la portava. Recordeu que per fer qualsevol marcatge especial cal tenir una autorització de l'ICO.

Codi	Marca posada/trobada posada	Tipus de marca
AA	Posada	Anella
AC	Posada	Collar
AD	Posada	Decoloració de plomes
AM	Posada	Marca alar
AN	Posada	Marca nasal
AP	Posada	Marques o talls a les plomes
AI	Posada	Pitet
AT	Posada	Tintures
A2	Posada	Més d'una marca especial
CA	Trobada posada	Anella
CC	Trobada posada	Collar
CD	Trobada posada	Decoloració de plomes
CM	Trobada posada	Marca alar
CN	Trobada posada	Marca nasal
CP	Trobada posada	Marques o talls a les plomes
CI	Trobada posada	Pitet
CT	Trobada posada	Tintures
C2	Trobada posada	Més d'una marca especial

Taula 3.14. Codificació del tipus de marca especial.

3.1.3.18 [camp]: Codificació de la marca especial

En aquest camp cal codificar la marca especial. Desafortunadament, no hi ha cap sistema universal de codificació de marques especials. Sovint, cada projecte de marcatge segueix uns protocols de codificació diferents i, en molts casos, utilitza formulismes que no es poden informatitzar convenientment. Per raons d'homogeneïtzació, independentment de quin sigui el sistema de codificació que feu servir en els vostres treballs (tant si és de caràcter personal com si forma part d'un projecte més ampli), a l'hora de trametre la informació dels marcatges especials a l'OCA, utilitzeu únicament la codificació que es descriu aquí. Si marqueu molts ocells i heu estat utilitzant altres sistemes de codificació, contacteu amb l'OCA per veure com es pot facilitar el pas del vostre sistema a l'estàndard.

Per codificar les marques seguiu sempre el següent protocol (vegeu els codis a les Taules 3.15-3.18 i els exemples descrits més avall): 1) indiqueu el lloc i, si cal, el costat¹ (sempre en aquest ordre) on hi ha una marca o l'anella oficial (tingueu present que sempre s'ha d'indicar també on es troba l'anella metàl·lica oficial), 2) poseu dos punts ":", 3) indiqueu el color i, només si cal, la forma² de la marca (sempre en aquest ordre), 4) indiqueu entre parèntesis (normals o quadrats) la inscripció de la marca especial, si en porta. Feu servir parèntesis quadrats per inscripcions alfanumèriques i parèntesis normals per les inscripcions en codi de barres.

Altres consideracions que cal tenir en compte:

- 1) Si hi ha més d'una marca per lloc i costat, indiqueu primer la marca superior, i després, seguit d'una coma “,” (i sense repetir els passos 1 i 2), la de la marca inferior.
- 2) Separeu la codificació de la marca de cada lloc i costat amb un punt i coma “;”.
- 3) Quan una mateixa marca té més d'un color, cal indicar cada color començant per la part superior i separant els diferents colors amb el signe “-”. Si hi ha una banda de color més gruixuda que les altres, cal indicar-ho afegint un signe “+” després del codi del color.
- 4) Si la inscripció de la marca no és alfanumèrica (de lletres i/o números), sinó que té forma de codi de barres (seqüència de barres fines i gruixudes similar a la de les etiquetes amb codi de barres), utilitzeu un “1” per indicar una barra fina, un “2” per una barra gruixuda i un “0” per indicar absència de barra. Comenceu sempre per la part superior de la marca.
- 5) Tingueu present que el tipus de marca especial ve donat per la posició (vegeu Taula 3.15). Per a la codificació de tincions i altres tipus de marcatges que no es puguin codificar convenientment mitjançant el sistema descrit aquí poseu-vos en contacte amb l'OCA.
- 6) Si no podeu codificar convenientment la marca especial amb aquesta codificació contacteu amb l'OCA per saber com heu de fer-ho.

¹ Sempre cal indicar el costat real de la marca en l'ocell (i.e. la seva pota dreta, la seva ala esquerra...).

² La forma només s'utilitza en casos molt concrets, com ara en certs tipus de marcatges alars o nasals.

Codi	Lloc (tipus de marca)
T	Tars (anella)
I	Tíbia (anella)
A	Ala (marca alar)
C	Coll (collaret o pitet)
N	Narines (placa o disc nasal)

Taula 3.15. Situació de la marca.

Codi	Banda
D	Dreta
E	Esquerra

Taula 3.16. Banda on se situa la marca.

Codi	Forma
Q	Quadrat
R	Rectangle
T	Triangle
C	Cercle
H	Hexàgon
O	Octàgon
E	Estrella

Taula 3.17. Forma de la marca.

Codi	Colors
&	Anella metàl·lica oficial
ME	Anella metàl·lica
BN	Blanc
GR	Groc
TA	Taronja
VM	Vermell
VI	Violeta
RS	Rosa
BC	Blau cel
BF	Blau marí
VC	Verd clar
VF	Verd fosc
MA	Marró
GS	Gris
NE	Negre

Taula 3.18. Color de la marca.